

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ЛУГАНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 2 від 24 березня 2025 року

Голова Приймальної комісії

Микола ЮДОВ

ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ В6 ПЕРФОРМАТИВНІ МИСТЕЦТВА
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА
ЗІ СКОРОЧЕНИМ СТРОКОМ
на основі освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра

Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Освітня програма	Сценічне мистецтво
Нормативний термін навчання	2 роки 10 місяців

Зміст

Зміст.	2
Пояснювальна записка.	3
Перша частина. Орієнтовні теоретичні питання.	6
Друга частина. Практичне завдання.	10
Критерії оцінювання.	11
Рекомендована література.	13

Пояснювальна записка

Мета творчого конкурсу – виявлення рівня базових знань і вмінь вступників, які необхідні для підготовки за освітнім ступенем бакалавра з освітньої програми Сценічне мистецтво, а також для їх участі у конкурсному відборі. Завданням творчого конкурсу є:

- оцінка теоретичної і практичної підготовки вступників підготовки фахового молодшого бакалавра;
- визначення здатності застосування ними набутих знань, умінь і навичок щодо специфіки роботи режисера та актора.

Для забезпечення ефективності реалізації завдань освітньої і професійної підготовки до вступників ставляться вимоги щодо їх професійних здібностей та підготовленості у вигляді системи знань, умінь і навичок, визначених програмою освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра спеціальності 026 Сценічне мистецтво і підтверджених результатами державної атестації.

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників до вступу на освітню програму Сценічне мистецтво на основі освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра –

вступник повинен:

- виконувати професійні функції актора драматичного театру;
- створювати акторські образи (спираючись на отримані знання та творчі пошуки створювати художні образи у сценічному просторі);
- розповсюджувати досягнення українського та світового театрального мистецтва;
- виховувати художній смак (формувати та розвивати світогляд);
- використовувати попередньо набуті знання в практичній діяльності;
- планувати та організовувати власну професійну діяльність (складати довго-, середньо-та короткострокові плани власної професійної діяльності).

Вступники, під час творчого конкурсу, в якості музичного супровіда можуть використовувати будь які музичні інструменти і технічні засоби. Для виконання

монологу з драматичного твору або уривку з вистави бажано використовувати елементи костюму й театралізації тощо.

Результати творчого конкурсу оцінюються за 200-бальною шкалою.

Творчий конкурс проводиться відповідно до чинних Правил прийому до Луганської державної академії культури і мистецтв та відбувається в один день й складається з одного туру.

До творчого конкурсу допускаються вступники, які подали заяву на участь в електронному кабінеті вступника через портал <https://vstup.edbo.gov.ua/>.

Вступники, до початку складання творчого конкурсу, зобов'язані продемонструвати оригінал документа, що засвідчує особу.

Творчий конкурс проводиться у форматі офлайн.

Вступники, які перебувають за кордоном, творчий конкурс складають онлайн. Для цього члени екзаменаційної комісії, за допомогою інтернет-ресурсів, створюють відеозустріч та надсилають запрошення вступникам.

Під час складання творчого конкурсу обов'язково ведеться відеозапис, не менше ніж з двох камер відеоспостереження, який оприлюднюється на сайті Академії, а також зберігається у відкритому доступі протягом одного року у вигляді активних інтернет-посилань.

Зміст програми творчого конкурсу
на спеціальність В6 Перформативні мистецтва.
Освітня програма: сценічне мистецтво.

Програма творчого конкурсу охоплює коло питань, які в сукупності характеризують вимогу до знань і вмінь особи, що бажає навчатись у Луганській державній академії культури і мистецтв для здобуття освітнього ступеня бакалавра за освітньою програмою Сценічне мистецтво та передбачає знання відповідних фахових дисциплін.

Запроваджений конкурс носить комплексний характер і складається з двох частин.

Теоретична частина має за мету виявити знання з теорії театрального мистецтва.

Практична частина складається з виконання монологу з п'єси будь-якого жанру в обставинах в публічній самотності і звернений монолог або уривку з вистави (самостійно підготовлених вступником). Крім оцінки здібностей вступника перевіряються його зовнішні, голосові, мовні, музично-ритмічні й пластичні дані.

I ЧАСТИНА

Орієнтовні теоретичні питання

1. Охарактеризуйте елемент сценічної дії – пам'ять фізичних дій. Наведіть приклади вправ.
2. Розкрийте поняття «сценічна задача» та охарактеризуйте її елементи.
3. Поясніть сутність методу фізичної дії.
4. Розкрийте поняття «партитура ролі». Поясніть її значення в роботі актора над роллю.
5. Розкрийте сутність сценічної дії та охарактеризуйте її види.
6. Охарактеризуйте елементи сценічної дії – сценічна віра та безпосередність. Наведіть приклади вправ.
7. Надайте характеристику природи акторської гри. Поясніть єдність фізичної та психічної дії.
8. Розкрийте значення словесної дії у творчості актора.
9. Поясніть сутність сценічної задачі і охарактеризуйте її елементи.
10. Охарактеризуйте елемент сценічної дії – відчуття правди, логіка та послідовність. Наведіть приклади вправ.
11. Розкрийте основні принципи роботи видатного українського режисера Леся Курбаса з акторами.
12. Розкрийте поняття «акторське пристосування» і поясніть їх значення у роботі актора над роллю.
13. Охарактеризуйте театральне мистецтво України на сучасному етапі.
14. Розкрийте поняття «сценічна правда». Поясніть сутність органічності виконавця на сцені.
15. Поясніть значення внутрішньої та зовнішньої характерності в роботі актора над роллю.
16. Охарактеризуйте застільний період роботи актора над роллю та розкрийте його цілі та задачі.
17. Розкрийте сутність твердження: «єдність актора – образа і актора – творця».

18. Розкрийте поняття «запропоновані обставини», «магічне «якби» та їх роль над створенням образу.
19. Охарактеризуйте театр, як вид мистецтва та перелічіть його компоненти.
20. Поясніть сутність поняття: «актор – носій специфіки театру».
21. Розкрийте сутність елементу сценічної дії – сценічної уваги. Наведіть приклади вправ.
22. Поясніть твердження: «драматургія – необхідна умова самовираження актора, аналіз драматургічного твору – процес пізнання матеріалу ролі».
23. Розкрийте поняття «сценічні відношення» і оцінка факту. Наведіть приклади вправ на оволодіння сценічними відношеннями.
24. Розкрийте поняття «сценічна уява і фантазія». Наведіть приклади вправ на оволодіння сценічною уявою та фантазією.
25. Розкрийте сутність домашньої роботи актора над роллю.
26. Охарактеризуйте роботу актора над роллю в період монтувальних та прогонних репетицій вистави.
27. Розкрийте поняття «надзавдання та наскрізна дія ролі», шлейф та перспектива ролі. Наведіть приклади.
28. Поясніть сутність роботи актора в процесі репетицій у вигородці.
29. Поясніть сутність роботи актора над роллю. Розкрийте поняття «дійовий аналіз життя ролі».
30. Поясніть роль тренінгу у набутті акторської майстерності та наведіть приклади вправ на тренування акторської психотехніки.
31. Назвіть елементи сценічної дії, поясніть їх взаємозалежність та взаємозв'язок.
32. Розкрийте поняття «м'язова свобода». Наведіть приклади вправ на розвиток «внутрішнього м'язового контролера».
33. Розкрийте поняття «внутрішня та зовнішня характерність» та зерно ролі. Наведіть приклади.

34. Розкрийте поняття «словесна дія». Поясніть важливість виявлення підтексту в роботі актора над роллю.

35. Розкрийте основні етапи роботи над створенням образу у виставі. Розкрийте поняття «елементи сценічної дії». Наведіть приклади вправ на оволодіння елементами сценічної дії.

36. Розкрийте поняття «сценічна увага». Наведіть приклади вправ на оволодіння сценічною увагою.

37. Назвіть етапи роботи виконавця над образом. Розкрийте принципи роботи над акторським досьє та анкетною образу.

38. Розкрийте поняття «сценічна віра». Наведіть приклади вправ на оволодіння сценічною вірою.

39. Обґрунтуйте значення внутрішнього монологу та бачення в пошуку вірної сценічної дії та акторського самопочуття.

40. Розкрийте поняття «емоційна пам'ять». Наведіть приклади вправ на розвиток емоційної пам'яті.

41. Розкрийте значення «акторських манків» та наведіть їх приклади.

42. Розкрийте поняття «жанрова характерність образу». Наведіть приклади.

43. Розкрийте поняття «темпо-ритм». Поясніть значення роботи актора над оволодінням темпо-ритмом. Наведіть приклади вправ.

44. Розкрийте основні етапи роботи над створенням образу у виставі.

45. Обґрунтуйте значення внутрішнього монологу та бачення в пошуку вірної сценічної дії та акторського самопочуття.

46. Поясніть значення вивчення матеріалів дійсного життя в роботі актора над роллю.

47. Розкрийте поняття «м'язова свобода». Наведіть приклади вправ на оволодіння свободою м'язів.

II ЧАСТИНА

Практичне завдання

Практична частина складається з виконання монологу з п'єси будь-якого жанру в обставинах в публічній самотності і звернений монолог або уривку з вистави (самостійно підготовлених вступником). Крім оцінки здібностей вступника перевіряються його зовнішні, голосові, мовні, музично-ритмічні й пластичні дані.

1. Виконання монологу з п'єси будь-якого жанру в обставинах публічної самотності або уривку з вистави (самостійно підготовлених вступником). Перевірка вступника на володіння психофізичним апаратом актора, володіння всіма елементами сценічної дії, перевтілення в образ, внутрішнє бачення, створення внутрішнього монологу, володіння «другим» планом у виконанні монологу, створення мовної характеристики та внутрішнього і зовнішнього характеру.

2. Виконання вступником самостійно підготовленого танцю. Демонстрація вступниками професійних умінь і навичок з народного сюжетного, бального або сучасного танцю за вибором вступника.

3. Виконання вступником самостійно підготовленого вокального номеру. Оцінка професійного володіння голосом та розкриття художнього образу і виконавської майстерності.

Критерії оцінювання

185 – 200 – вступник дав вичерпну і розгорнуту відповідь на теоретичні питання, посилаючись на рекомендовану літературу, відповідь якого відрізняється рівнем творчого, самостійного і критичного мислення, глибиною та міцністю знань нормативного матеріалу, вмінням вільно, логічно та послідовно викладати матеріал, здатністю узагальнювати і інтерпретувати відповідь. Показав ґрунтовні знання теорії мистецтва актора. Підтвердив ці знання в процесі виконання практичного завдання, продемонструвавши високий рівень вмінь та навичок. Продemonстрував бездоганне володіння психофізичним апаратом актора, всіма елементами сценічної дії та «другим» планом у виконанні монологу, перевтілення в образ на високому рівні, яскраво розвинуте внутрішнє бачення, створення яскравого внутрішнього монологу, створення мовної характеристики та внутрішнього і зовнішнього характеру. Виконання танцю на високому художньому (емоційність, виразність, композиційна побудова) й технічному рівні. Високе професійне володіння голосом, високе розкриття художнього образу і виконавської майстерності. Вступник має виразні, яскраві зовнішні дані.

155 – 184 – вступник відповів на теоретичні питання, не посилаючись на літературні джерела. Показав досить впевнені знання з історії, теорії і практики мистецтва актора. Підтвердив ці знання в процесі виконання практичних завдань, продемонструвавши достатній рівень вмінь і навичок. Вступник добре володіння психофізичним апаратом актора, всіма елементами сценічної дії та «другим» планом у виконанні монологу, перевтілення в образ на достатньому рівні, добре розвинуте внутрішнє бачення, створення внутрішнього монологу, мовної характеристики і внутрішнього та зовнішнього характеру на достатньому рівні. Зовнішні, голосові, мовні, музично-ритмічні й пластичні дані вступника на достатньому рівні.

121 – 154 – вступник виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, що потребує програма фахових дисциплін. Показав поверхові знання з історії, теорії і практики мистецтва актора. При виконанні практичних завдань

виявив слабкі вміння і навички; продемонстрував посередній рівень володіння психофізичним апаратом актора, всіма елементами сценічної дії та «другим» планом у виконанні монологу, перевтілення в образ на середньому рівні; не достатньо творчо розвинуте внутрішнє бачення, створення внутрішнього монологу, мовної характеристики і внутрішнього та зовнішнього характеру. Слабко розвинуті мовні, музично-ритмічні або пластичні дані; має посередні зовнішні дані.

100 – 120 – вступник виявив досить низький рівень теоретичної підготовки з фаху, невпевнено користується професійною акторською термінологією. При виконанні практичних завдань вступник продемонстрував низький рівень володіння психофізичним апаратом актора, всіма елементами сценічної дії і «другим» планом у виконанні монологу. Перевтілення в образ на досить низькому творчому рівні, не розвинуте внутрішнє бачення, слабка мовна характеристика, відсутній внутрішній і зовнішній характер. Недостатньо розвинуті музично-ритмічні та пластичні дані.

Рекомендовані джерела

1. Барабан Л. І., Дятчук В. В. Український тлумачний словник театральної лексики / Л. І. Барабан, В. В. Дятчук. – К. : СВС, 1999.
2. Бервецький Б. С. Майстерність актора: методична розробка. Київ: ППК ПК, 1998.
3. Біль Роман. Виховання акторської харизми : методичний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2013. 232 с.
4. Брук П. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. – ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 184 с.
5. Василько В. Фрагменти режисури / В. Василько. – К. : Мистецтво, 1967.
6. Веселовська Г. Дванадцять вистав Леся Курбаса. – Вінниця, 2005.
7. Готовський Є. Театр, ритуал, перформер. Мистецтво театру. – Львів, 1999.
8. Деркач С. М. Становлення масових свят та видовищ як жанру мистецтва в Україні / С.М. Деркач. – К., 1998.
9. Карпенко Є. В. Основи психотренінгу: навчальний посібник. Дрогобич, 2015. 78 с.
10. Коломієць Р. Г. Театр Саксаганського і Карпенка-Карого / Р.Г. Коломієць. – К.: Мистецтво, 1984.
11. Корифеї українського театру: 3б. статей – К., 1982.
12. Корнієнко Неллі. Український театр у переддень третього тисячоліття / Неллі Корнієнко. – К.: Факт, 2000.
13. Корнієнко Н. Лесь Курбас: репетиція майбутнього. – К.: Либідь, 2007. – 325 с.
14. Кох І. Є. Основи сценічного руху: 38 уроків. Київ: Мистецтво, 1996. 345 с.
15. Курбас Лесь. Спогади сучасників. – К., 1969.
16. Масол Л. М., Ничкало С. А., Оніщенко О. І. Художня культура України / Л. М. Масол, С. А. Ничкало, О. І. Оніщенко. – К., Вища школа, 2006.
17. Митці України. Енциклопедичний довідник. – К., 1992.
18. Неллі В. Про режисуру / В. Неллі. – К. : Мистецтво, 1977.
19. Николаева Т. О. Історія українського костюма. – К., 1996.

20. Обертинська А. П. Історія масових свят: навч. посібник. / А. П. Обертинська. – К., 1999.
21. Паві П. Словник театру: пер. с фр. / П. Паві. – Л., 2006.
22. Саган В. А. Акторський тренінг – основа розвитку творчої особистості (дидактика і методика) : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. культури і мистецтв. Луганськ: ЛДІКМ, 2011. 184 с.
23. Сердюк Лесь. Роздуми і нотатки актора / Лесь Сердюк. – К. : Мистецтво, 1989.
24. Скуратівський В. Святвечір / В. Скуратівський. – К. : Перлина, 1994, 1995.
25. Чорний С. Український театр і драматургія / С. Чорний. – Мюнхен Нью-Йорк: Видавництво ЗТЗУ, 1980.
26. Юра Г. Життя і сцена / Г. Юра. – Г. : Мистецтво, 1965.
27. Онлайн-театр Драмох (<https://www.dramox.com.ua/>)
28. Періодичні видання мистецького спрямування: газети «Культура і життя», «Літературна Україна», журнали «Український театр», «Українська культура» та ін.